”ALIARVIOIMALLA VÄKIVALLAN VAKAVUUDEN VIRANOMAISET OLIVAT TOIMIMATTOMUUTENSA KAUTTA OSOITTANEET OLENNAISESTI HYVÄKSYVÄNSÄ VÄKIVALLAN.”

PARI- JA LÄHISUHDEVÄKIVALLAN RISKINARVIOINTI KUULUU MYÖS SOSIAALI- JA TERVEYSVIRANOMAISILLE

RANTALA & KAINULAINEN, YHDENVERTAISUUSVALTUUTETUN TOIMISTO
VÄKIVALTATYÖN FOORUMI 11.11.2026

Klo 15.30-17.00

Alatyöryhmä 3 Pakottava kontrolli ja riskinarviointi

Tila: AUDITORIO

+ striimataan etäosallistujille

KYSYMYS: MINKÄLAINEN VÄKIVALTATYÖN AMMATTILAINEN OLET?

- Vastausvaihtoehdot
  - Teen väkivallan kehittämis-, koordinointi- tai vaikuttamistyötä
  - Teen asiakastyötä, jossa kohtaan väkivallankokijoita ja/tai -tekijöitä
  - Teen muunlaista työtä
- Mentimeter:

YHDENVERTAISUUSVALTUUTETTU
RAINER HILTUNEN

NAISIIN KOHDSTUVAN VÄKIVALLAN RAPORTOINTI *

ERITYISASIANTUNTIJA MARJO RANTALA
ERIKOISTUTKIJA HEINI KAINULAINEN

SEURAAMME JA ARVIOIMME TIETO- JA IHMISOIKEUSPERUSTEISESTI*

Kertomukset

Vuosittain valtioneuvostolle

Joka neljäs vuosi eduskunnalle

Muu edistäminen

Suositukset, lausunnot, selvitykset & aloitteet

Sidosryhmäyhteistyö

SUOMI ON JATKUVA ALISUORIUTUJA

YHDENVERTAISUUSVALTUUTETUN KERTOMUS EDUSKUNNALLE (K 2/2026 VP)

VÄKIVALTA ON SUKUPUOLISTUNUT ILMIÖ *

- Väkivallan kokemuksissa, motiiveissa ja seurauksissa on huomattavia eroja eri sukupuolilla.

→ Väkivallan vastaisten toimien on oltava sukupuolisensitiivisiä.

NAISIIN KOHDISTUVA VÄKIVALTA ON

- Ihmisoikeusloukkaus
- Historiallisesti sallittua
- Piiloutuvaa
- Usein erityisen vahingollista, kasautuvaa, ylisukupolvista

→ Torjunnan oltava viranomaisaloitteista ja -vetoista.

TAPAUKSIA TOSIELÄMÄSTÄ*

A: Nainen kokee seurustelukumppaninsa käytöksen hankalaksi ja pohtii eroa. Hän hakeutuu huonontuneen vointinsa vuoksi terveydenhuoltoon, jonka ammattihenkilöllä on pääsy miestä koskeviin tietoihin ja hän on yhteydessä poliisiin. Poliisi ottaa yhteyttä naiseen, kehottaa naista eroamaan ja kertoo tukipalveluista. Nainen kieltäytyy avusta. Kun nainen kertoo miehelle haluavansa erota, mies käyttää naista kohtaan vakavaa väkivaltaa, mutta nainen jää henkiin osin sattumanvaraisten seikkojen ansiosta.

B: Aviomiestä epäillään parisuhdeväkivallasta. Mies ei enää asu puolisoiden yhteisessä kodissa. Mies menee kesken koulupäivän lapsen koululle, tappaa lapsen ja riistää sen jälkeen itseltään hengen.

KYSYMYS: KERTOVATKO TAPAUKSET SUOMESTA?

- Vastausvaihtoehdot
  - A on tapahtunut Suomessa: KYLLÄ/EI
  - B on tapahtunut Suomessa: KYLLÄ/EI
- Mentimeter:

TOIMIA JA SANASTOA

- Puheeksiotto
- Palvelutarpeen arviointi
- Palveluohjaus
- Haavoittuva asema
- Erityisen suojelun tarve
- Henkilökohtainen suojelutarpeen arviointi
- **Väkivallan riskinarviointi**
- Henkilökohtainen tukitarpeiden arviointi
- Turvallisuudenhallinta
- Suojelutoimet
- Tukitoimet
- Viranomaisten tietojenvaihto

1. KESKUSTELUA JA KYSYMYKSIÄ*

Puuttumisen paikat: Kuka tekee? Milloin?

Väkivallan & tilanteen kartoittaminen

Väkivallan riskinarvioiminen

Milloin tehdään riskinarviointi (mikä indisioi tarpeesta tehdä riskinarviointi)

Miten riskinarviointi tehdään

Mitä sen jälkeen tapahtuu: Miten määritellään suojelutoimet

EU:N NKV-DIREKTIIVI
16 ARTIKLA HENKILÖKOHTAISEN SUOJELUTARPEEN ARVIOINTI

- Suojelutarpeet on arvioitava henkilökohtaisesti **mahdollisimman varhain ja tarvittaessa moniammatillisessa yhteistyössä**.
- **Rikoksentekijän tai epäillyn** aiheuttamat riskit, kuten
    - väkivallan toistuminen
    - fyysinen tai psyykkinen haitta
    - aseet
    - päihteiden väärinkäyttö
    - Yhteisasuminen
    - lasten hyväksikäyttö
    - mielenterveysongelmat
    - vainoaminen
- **Uhrin** yksilöllinen tilanne, mahdollinen moniperusteinen syrjintä sekä uhrin oma kertomus ja arvio tilanteestaan. Arviointi on tehtävä uhrin edun mukaisesti ja siten, että ehkäistään toissijainen ja toistuva uhriksi joutuminen.
- Arvion perusteella viranomaisten on toteutettava **suojelutoimet**, kuten lähestymiskiellot, suojelumääräykset ja muut rikoksentekijän käyttäytymiseen kohdistuvat toimet.
- Arviota ja suojelutoimia on tarkistettava **säännöllisesti** uhrin muuttuvan tilanteen mukaan. Uhrin **huollettavilla** oletetaan lähtökohtaisesti olevan erityisiä suojelutarpeita.

*Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta annettu direktiivi (1385/2024/EU)

2. KESKUSTELUA JA KYSYMYKSIÄ

Viranomaisten ja järjestöjen välinen yhteistyö

Moniammatillisuus

Tietojenvaihto

Kirjaaminen/dokumentointi

Seuranta: Muuttuvat tilanteet → Päivitystarve

YHTEENVETO

Väkivallan riskinarviointi on avain väkivallankokijoiden parempaan turvallisuuteen.

Pitäisi olla lakisääteinen velvollisuus.

KIITOS

Marjo Rantala & Heini Kainulainen

Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto

Meihin voi olla yhteydessä:
yvv.nkv@oikeus.fi

